

Aangifteplicht van misdrijven gepleegd op minderjarigen dreigt averechts te werken

Advies

Datum: 30 september 2025

Volgnummer: 2025-2026/04

Commissie voor Justitie

Op 30 september participeerde het Kinderrechtencommissariaat aan de hoorzitting over het wetsontwerp dat voorziet in een **aangifteplicht** voor hulpverleners wanneer zij, als drager van het **beroepsgeheim**, kennis krijgen van misdrijven gepleegd op minderjarigen.

Een algemene aangifteplicht kan het recht op bescherming van kinderen paradoxaal genoeg verzwakken. Vanuit kinderrechtenperspectief zien we heel wat tegenindicaties.

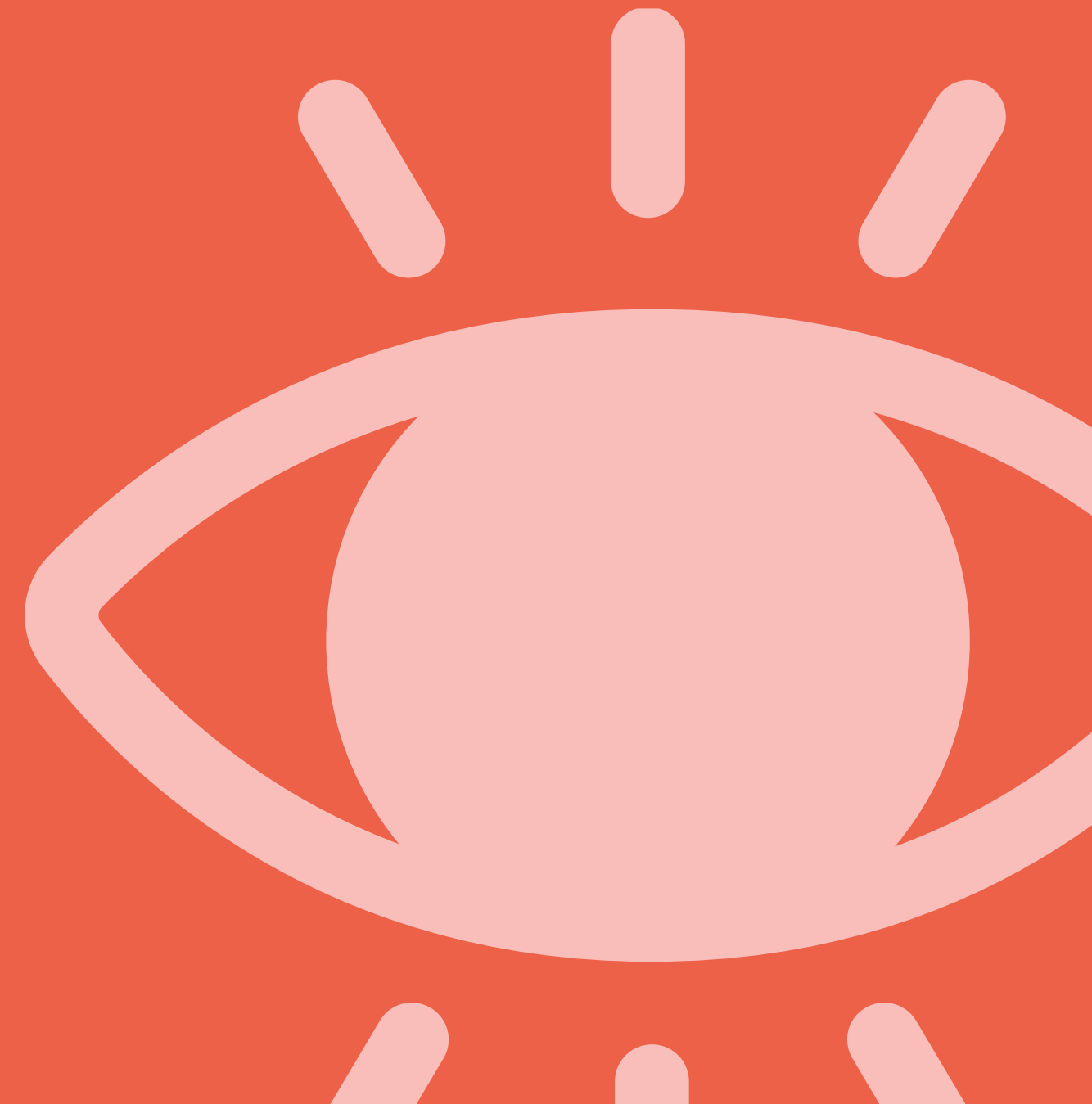
Aangifteplicht van misdrijven gepleegd op minderjarigen

Naar aanleiding van het wetsvoorstel van 11 maart 2025 tot wijziging van het Strafwetboek

Caroline Vrijens

Kinderrechtencommissaris

COMMISSIE JUSTITIE, 30 SEPTEMBER 2025

KERNBOODSCHAP

Het Kinderrechtencommissariaat is **geen voorstander** van een algemene aangifteplicht voor ernstige misdrijven gepleegd tegen minderjarigen. Vanuit het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK) zien we ernstige risico's dat deze verplichting het tegenovergestelde effect bereikt van wat beoogd wordt: **minder bescherming, minder vertrouwen, minder participatie.**

Argumenten vanuit kinderrechtenperspectief

1. Recht om gehoord te worden (IVRK art. 12)

- Kinderen hebben het recht om mee te beslissen hoe zij omgaan met ervaringen van geweld of misbruik.
- Een automatische meldplicht negeert hun stem en keuze, en kan leiden tot extra onveiligheid en wantrouwen.

Argumenten vanuit kinderrechtenperspectief

2. Vertrouwensrelatie in hulpverlening en onderwijs

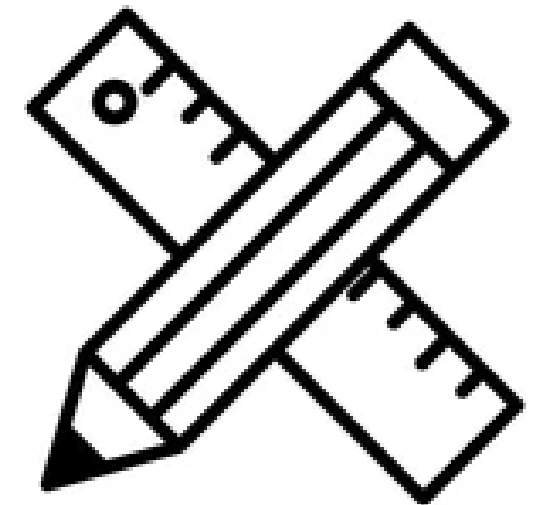
- Kinderen vertrouwen hun verhaal vaak eerst toe aan een (zorg)leraar, arts of hulpverlener.
- Als die verplicht is om altijd aangifte te doen, kunnen kinderen zwijgen uit angst voor politie of gerechtelijke stappen.
- Gevolg: signalen blijven onder de radar en bescherming neemt af.

Argumenten vanuit kinderrechtenperspectief

3. Belang van het kind = maatwerk (IVRK art. 3)

- Niet elke situatie vraagt dezelfde aanpak. Soms is het ingrijpen van politie en parket noodzakelijk, vaak is veilige opvang en doorgedreven hulpverlening beter.
- Een aangifteplicht beperkt de ruimte om te handelen in het belang van het kind.

Argumenten vanuit kinderrechtenperspectief

4. Recht op privacy (IVRK art. 16)

- Een gerechtelijke aangifte brengt een strafdossier en procedure met zich mee die verregaande gevolgen hebben.
- Kinderen kunnen hierdoor extra kwetsbaar worden of gestigmatiseerd.

Argumenten vanuit kinderrechtenperspectief

5. Risico op secundaire victimisatie

- Een gerechtelijke procedure kan belastend en traumatiserend zijn: meerdere verhoren, confrontaties, lange doorlooptijden.
- Gebrek aan bewijs?
- Zonder instemming en voorbereiding van het kind kan dit extra schade veroorzaken.

Argumenten vanuit kinderrechtenperspectief

6. Effectiviteit en preventie

- De bedoeling van het wetsvoorstel is bescherming. Maar als kinderen minder geneigd zijn om hun verhaal te vertellen, bereikt men net het tegenovergestelde.
- Een veilig klimaat creëren waarin kinderen vertrouwen hebben dat hun stem ertoe doet, is effectiever voor vroegtijdige hulp en effectieve bescherming

Aanbevelingen

- **Behoud meldrecht in plaats van meldplicht:** geef professionals de ruimte om te melden aan het parket wanneer het nodig is, maar laat hen afwegen in functie van het belang van het kind.
- **Veranker een zorgplicht:** verplichting om actie te ondernemen (veiligheidsplan, meldcode, doorverwijzing naar hulpverlening) zonder dat dit automatisch een gerechtelijk traject inhoudt.
- **Garandeer participatie:** beslis mét het kind, niet enkel over het kind.
- **Versterk de keten:** investeer in toegankelijke hulp, laagdrempelige meldpunten en een betere samenwerking tussen justitie en jeugdhulp.

Aanbevelingen

- **Garandeer een goede opleiding voor hulpverleners:** We stellen vast dat hiertoe een grote nood bestaat
- Hulpverleners zijn onzeker, wat soms resulteert in handelingsverlegenheid, maar ook in te veel informatie die wordt gedeeld.
- **Het debat rond de hervorming van het beroepsgeheim is geopend:** het uitgangspunt van de vertrouwensrelatie tussen hulpverlener en hulpzoekende is en blijft de basis

CONCLUSIE

Een algemene aangifteplicht kan het recht op bescherming van kinderen paradoxaal genoeg verzwakken. Het Kinderrechtencommissariaat pleit daarom voor **zorgvuldige afweging, kindparticipatie en vertrouwensvolle hulpverlening**

